

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

Έλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ό Μητροπολίτης Αττικῆς και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Αριθμός φύλλου 131

16 Απριλίου 2004

Οι ἀνυποψίαστοι ἀχθοφόροι τῆς λύπης

Τό βαρύ «κατηγορῶ» μου τό ἀπευθύνω στόν ἑαυτό μου καὶ στούς ἀγαπητούς μου συνοδοιπόρους. Στά μέλη τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούς ἀποδέκτες καὶ λιτανευτές τοῦ ἀναστασίμου ἀγγέλματος. Ἡ καθημερινότητα, συχνά, μᾶς θολώνει τό νοῦ. Καί λοξεύει τό δρόμο μας. Σκύβουμε δλοι μας, μέ θέρμη καρδιᾶς, στό κενό Μνημεῖο. Πιστοποιοῦμε τό κοσμοϊστορικό γεγονός τῆς Ἀνάστασης. Ἀκοῦμε τό ἀγγελικό μήνυμα. Λουζόμαστε στό φῶς. Γεμίζουμε χαρά. Ἀλλά, καθώς γυρίζουμε στίς γήινες ἐνασχολήσεις μας, μπαίνουμε στή σκιά τῆς μέριμνας, τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀνέλπιδης περιπλάνησης στήν ἔρημο τοῦ βίου.

Από κεῖ καὶ πέρα, ὁδεύουμε, σκυθρωποί, στό μονοπάτι τῆς ἀτέρμονης ιστορίας. Στόν κόσμο τῆς προσκαιρότητας, τῆς ἐκμετάλλευσης καὶ τῆς ἀπονιᾶς. Βιώνουμε τίν ἀπόλαυσην τοῦ καταναλωτισμοῦ καὶ τό δάκρυ τῆς ἔκπτωσης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου μας. Τίν ἔνταση, τίν ἀκαταστασία τῆς ἐποχῆς μας, τή χαοτική διακίνηση τῶν ἀνθρώπινων συμφερόντων. Τά σκοτεινά δράματα, παράγωγα τῆς πολιτικῆς ἢ τῆς οἰκονομικῆς σκοπιμότητας, σκιάζουν τόν δρίζοντα καὶ κρύβουν τήν ἔκβασην τοῦ βίου. Οἱ ἀνάδελφες συμπεριφορές, βέλη φαρμακερά, πληγώνουν τίς καρδιές. Ἡ ἀφόρητη μοναξιά παγώνει τή ςωτικότητα. Σέρνουμε, ἀπορημένοι, τά βήματά μας καὶ κουβαλοῦμε, προβληματισμένοι, τά ἔρωτηματικά, τήν ἀπογοήτευσην, τή μελαγχολία τοῦ «νῦν αἰώνα». Περπατᾶμε, σκεδιάζουμε ἢ ἀδρανοῦμε, δουλεύουμε ἢ ἀναπαυόμαστε, γελάμε ἢ κλαῖμε, πάντα στό σκοτεινιασμένο κλίμα τῆς προσκαιρότητας.

Καί ὅμως, ἐνῷ βαδίζουμε, ὁ Ἀναστημένος Ἰησοῦς Χριστός, περπατάει μαζί μας. Συμμερίζεται τήν ὀδύνη μας. Καί ἀνοίγει μπροστά μας, διάπλατα, τόν δρίζοντα, πού ἐκτείνεται στήν ἀπέ-

ραντι αἰώνιότητα. Ἐμεῖς, βυθισμένοι στούς προβληματισμούς μας, δέν διακρίνουμε τήν παρουσία Του. Καί δέν ἐπεξεργαζόμαστε τό λόγο Του. Μένουμε σκυφτοί, κατάκοποι ἀπό τό μόχθο καί μέ τό δάκρυ τῆς περιπέτειας στήν ἄκρη τοῦ ματιοῦ μας. Ἐκεῖνος μιλάει. Καί ἐμεῖς κωφεύουμε. Ἐκεῖνος ἔξηγετ τό μυστήριο τῆς ζωῆς. Καί ἐμεῖς δουλεύουμε τά θλιβερά συναπαντήματά μας.

Εχω τήν αἰσθησην, πώς, μέ τόν ἔνα ὥ τόν ἄλλο τρόπο, ἀντιγράφουμε, κατά τή δική μας πορεία, τούς δυό ὅδοιπόρους τῆς Ἐμμαούς. Ὁ Ἰησοῦς, ἐγγίσας, συνεπορεύετο αὐτοῖς» (Λουκ. κδ' 15). Ὁμως, οἱ δυό μαθητές, συνεπαρμένοι ἀπό τό δράμα τοῦ Γολγοθά καί βαθειά θλιμμένοι, δέν σήκωναν τό μάτι, νά ἀντικρύσουν τόν ἀγαπημένο τους Διδάσκαλο. Καί ὅταν τόν κύτταζαν, δέν τόν ἀναγνώριζαν. Γιατί «οἱ ὁφθαλμοί αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μή ἐπιγνῶναι αὐτόν» (στ. 16). Ὁ λογισμός τους ἀνασκάλευε τίς τραυματικές ἐμπειρίες. Τή Σταύρωση καί τόν Ἐνταφιασμό, πού σταύρωσε, μαζί καί ἐνταφίασε τίς ἐλπίδες τους. «Ἡμεῖς ἡλπίζομεν, ὅτι αὐτός ἐστιν δ μέλλων λυτροῦσθαι τόν Ἰσραὴλ» (στ. 21), ἀπάντησαν, δίχως νά συνειδητοποιοῦν σέ ποιόν ἀποκρίνονται. Ἐλπίζαμε, ὅτι Αὐτός θά εἶναι ὁ Σωτήρας μας. Ἀλλά, τώρα, μέσα στήν ὀρφάνια μας καί στή θλίψη μας, δέν τό ἐλπίζουμε. Ὁ οὐρανός εἶναι, γιά μᾶς, σκοτεινός. Ἡ ἐλπίδα χαμένη.

Τό μήνυμα, πού ἔδωσε ὁ Ἀναστημένος Κύριός μας στούς δυό μαθητές Του καί σέ ὄλους ἐμᾶς, εἶναι ἀφυπνιστικό καί λυτρωτικό. «὾ ἀνόπτοι καί βραδεῖς τῇ καρδίᾳ, τοῦ πιστεύειν ἐπί πᾶσιν οἵς ἐλάλησαν οἱ προφῆται!» (στ. 25). Ἀνοίξτε τά μάτια σας. Καί ἀπλώστε τήν ἀκοή σας. Δεχθεῖτε τήν ἀγγελική ἀγγελία. Χαρεῖτε τά γεγονότα. Ἡ ἐλπίδα δέν εἶναι χαμένη. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ σαρκωμένος Λόγος τοῦ Θεοῦ, δέν εἶναι πιά νεκρός, μέσα στό κρύο μνῆμα. Εἶναι ἀναστημένος. Κυρίαρχος στή ζωή καί στό θάνατο. Πάντα στό πλευρό σας. Πάντα μαζί σας. Συνοδοιπόρος. Χορηγός τῆς εύφρόσυνης βεβαιότητας γιά τήν ἀξία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου καί γιά τήν ἔκβαση τῆς ζωῆς. Καί ὅδηγητής στό δρόμο πρός τήν αἰώνιότητα. Πετάξτε ἀπό πάνω σας τό φορτίο τῆς λύπης. Ψάλετε τό «Χριστός Ἀνέστη». Καί μεταφέρετε τό χαρμόσυνο μήνυμα στά πέρατα τῆς οἰκουμένης.

3. Θαμώνας τῶν παραθύρων;

Ἄγαπητέ Χριστόδουλε,

Δέν στήνω μπροστά σου, προκλητικά καί ἀπαιτητικά, μόνο τῇ δικῇ μου ἀπορίᾳ καί τῷ προσωπικῷ μου ἄλγος. Μεταφέρω, διακριτικά, ἀλλά καί χρεωστικά, τὴν κοινή, ἐνογώνια ἀπορία, κλήρους καί λαοῦ. Σύνολου τοῦ ἔκκλησιαστικοῦ Σώματος. Ἀναπαράγω καί ἀναμεταδίδω τό καυτό ἑρώτημα, πού κυκλοφορεῖ στούς χώρους τῆς ἴδιωτικῆς ἀλληλοενημέρωσης, φορτισμένο μὲ τὴν ἔκπληξη καί τὴν ἀπογοήτευση. Καί, πού ἔξελίσσεται σὲ ὁμόγνωμη διαφωνίᾳ μὲ τὴν προγραμματισμένη δημόσια προβολή σου καί τὴν ἐκκοσμικευμένη τηλεοπτική σου παράσταση.

Εἶναι γεγονός, ὅτι δέν εἰσάγω πρωτοτυπία. Χιλιοδιατυπωμένο τό ἑρώτημα. Ἄλλα ἀναπάντητο. Ὁξύτατη, ἔως πικάντική ἡ κριτική. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἶναι μανιακός θαυμαστής καί θαμώνας τῶν τηλεοπτικῶν παραθύρων. Εἶναι ἀνθρωπος, πού ἀρέσκεται νά σκηνοθετεῖ ἐντυπωσιακές ἔμφανίσεις. Καί κολακεύεται, ὅταν οἱ φωτεινές δέσμες τῆς κάμερας ἐπικεν-

τρώνονται στό πρόσωπό του. Πιστεύει, πώς ἡ κάμερα καταξιώνει καί ἐπιβάλλει τὸν πνευματικό ἥγέτη. Πώς μπορεῖ νά μαγνητίσει τὰ πλήθη «εἰς τὴν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορινθ. 1' 5).

1. Τό ὄραμα τῆς προβολῆς

Ἄναμφίβολα, στὸν πολιτικό καί στὸν κοινωνικό χῶρο ἡ τηλεοπτική κάμερα παίζει τό ρόλο τοῦ μάγου. Φωτίζει ἐκθαμβωτικά τίς μετριότητες καί τίς μεταμορφώνει σὲ εἴδωλα. Καί διαχειρίζεται τό δείκτη τῆς δημοτικότητας τῶν θηρευτῶν τῆς ποικίλης πρόκρισης. Οἱ τηλεοπτικοί προβολεῖς ἐντυπωσιάζουν τὴν κοινή γνώμῃ. Καί μεταποιοῦν τά πλήθη σὲ λόχους θαυμαστῶν. Τά συνωθοῦν γύρω ἀπό τό είδωλικό βάθρο. Καί τά καθυποτάσσουν στό πολιτικό ἡ στό οἰκονομικό σύστημα. Στό γήπεδο τῆς σκληρῆς ἀντιπαράθεσης καί ἀναμέτρησης ὅλων τῶν δρομέων τῆς ἔξουσίας, εἶναι καθιερωμένη, ἀλλ' ὅχι καί καταξιωμένη, ἡ φιλό-

δοξη, προσωποκεντρική πρακτική της πυκνής έμφανσης στό φωτισμένο τηλεοπτικό προσκήνιο. Τίνη έχουν ένστερνιστεῖ οἱ παῖκτες τοῦ πολιτικοῦ ντέρμπου καὶ οἱ διεκδικητές τοῦ ἀριστείου τῆς ἐμπορευματοποιημένης σύγχρονης κουλτούρας. Καί τῇ δουλεύουν, πειθαρχώντας σέ αύστηρά προσχεδιασμένους κανόνες, μέ τήν ἐλπίδα, δτι θά κατορθώσουν νά πρωθήσουν τήν προσωπικότητά τους στό πάλκο τοῦ θαυμασμοῦ, νά ἐμπλουτίσουν τό κασέ τῆς κομματικῆς ἡ καλλιτεχνικῆς πελατείας τους καὶ νά ἀναδειχθοῦν παράγοντες πρώτης διαλογῆς.

Ἐτσι πρωθοῦνται, στόν αίώνα τῆς ἡλεκτρονικῆς διαφήμισης καὶ τῆς «ἡλεγμένης» πληροφορικῆς, οἱ μπροστάρηδες τῶν πολιτικῶν σχηματισμῶν, ἀνεξάρτητα ἀντιπροσωπεύουν τήν ἀδιαμφισβήτητη ἀξία ἡ τῇ χτυπητῇ μετριότητα ἡ τήν ἔσχατη ἀπαξία. Ἐτσι ἀνατέλλουν καὶ ἐπιβάλλονται στό προσκήνιο οἱ ἀστέρες τῆς ἡθοποιίας, ἀσχετο ἀν, μέ τήν τέχνη τους ἡ μέ τήν προσωπική πρακτική τους, βρωμίζουν τήν ιστορία καὶ ἀλλοτριώνουν τήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα. Ἐτσι καταξιώνονται, εἰκονικά καὶ ὅχι πραγματικά, οἱ διαχειριστές τῶν οἰκονομικῶν κολοσσῶν, πού χρηματοδοτοῦν ἀνετα καὶ ἄφθονα τήν τηλεοπτική ἀπάτη καὶ ἔξασφαλίζουν, ἀδιατάρακτο, τόν περίπατο στή φωτισμένη ἐπικαιρότητα. Ἐτσι πλάθονται τά σύγχρονα εἴδωλα καὶ στήνεται τό «δῆθεν» πάνθεο τῶν πρωτοπόρων τῆς πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης.

Βέβαια, τά ἀποτελέσματα τῆς τηλεοπτικῆς προβολῆς δέν εἶναι θετικά, γιά ὅλους τους δρομεῖς τοῦ διαφημιστικοῦ σόου. Κάποτε τό κοινό, ἡ μάζα

τῶν τηλεθεατῶν, ἀγανακτισμένη ἡ ἀηδιασμένη, βραβεύει τούς «θαμῶνες τῶν παραθύρων» μέ τό ἐπαθλο τῆς περιφρόνησης. Ἡ ἔξεζητημένη παράσταση κάτω ἀπό τούς προβολεῖς τῆς δημοσιότητας, δταν, μάλιστα, εἶναι ἀφόρητα πυκνή καὶ ἀτελέσφορα αὐτοθαυμαστική, ἀντί νά ἐλκύσει τό ἐνδιαφέρον καὶ νά ἐγγράψει ὁπαδούς, ἐνεργετή ὡς φυγόκεντρη δύναμη καὶ ἀποδενώνει τό πλῆθος.

* * *

Ἡ Ἐκκλησία, σῶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐστία τῆς ἀλήθειας, τῆς ἐντιμότητας, τῆς σεμνότητας καὶ τοῦ αὐτοσεβασμοῦ, δέν συμβιβάζεται μέ τήν ἐπαρση, τή δοξομανία καὶ τήν ὑπόκριση. Δέν ἀποδέχεται τήν προβολή ψεύτικου, μακιγιαρισμένου προφίλ, στά θυρόφυλλα τοῦ ἀγίου Θυσιαστηρίου. Καί δέν ἀνέχεται τό θόρυβο τῆς αὐτοδιαφήμισης, οὔτε ἀπό τά ἡγετικά Της στελέχη, οὔτε ἀπό τά μέλη τοῦ ἱεροῦ Της Σώματος.

Γιά τό λόγο αύτό, ἡ Ἐκκλησία δέν διαθέτει, οὔτε τῆς ἐπιτρέπεται νά ἐγκαινιάσει γήπεδα κοσμικῆς ἀναμέτρησης καὶ μηχανισμούς δημαγωγικῆς ὑπερψωσης. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἐγκυρότητα τῶν χαρισμάτων τῶν λειτουργῶν Της δέν ἀνακαλύπτεται μέ τήν εύρυγώνια στόχευση τῶν τηλεοπτικῶν προβολέων. Καί ἡ ἀξιοσύνη τους δέν κατακυρώνεται μέ τή δημοσιογραφική ἀναμάσηση ἡ τήν «εἰκονική» ἀναπαραγωγή φτωχῶν καὶ ἀσήμαντων καθημερινῶν δημαγωγικῶν παρεμβάσεων στήν ἐπικαιρότητα.

Ἡ διακονία τῆς Ἐκκλησίας, στό σύνολό της, εἶναι «μυσταγωγία». Χειραγωγία τοῦ λαοῦ στήν καθαρότητα καὶ στή φωτεινότητα τῆς Βασιλείας του

Θεοῦ. Καί ἐπίκληση τῆς Χάριτος τοῦ Ούρανοῦ στήν καθημερινή βιοπάλη μας. Βίωση προσωπική καί κοινή τοῦ μυστηρίου τῆς ἀπειρηγούσης Θεϊκῆς ἁγάπης. Φόρτιση τῶν ψυχῶν, πού προσφέρονται νά ἐγγίσουν λατρευτικά τό Θεό καί νά καταθέσουν στή βάση τοῦ Σταυροῦ τή συντριβή τῆς μετάνοιάς τους, μέ τά δωρήματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Κόσμημα τῶν τελετουργῶν καί ὀλόκληρης τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας δέν εἶναι ἡ φαντασμαγορία τῆς ἔξωτερικῆς ἐμφάνισης καί ἡ ἐπιβλητικότητα τῶν ἔξεζητημένων ρητορικῶν σχημάτων, ἀλλά τό «ζέον» πνεῦμα. «'Ο κρυπτός τῆς καρδίας ἀνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καί ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές» (Α' Πέτρ. γ' 4).

Κατά τή δισχιλιόχρονη ροή τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ιστορίας δέν εἶναι λίγα τά κείμενα, πού ἔχουν γραφεῖ, μέ ἀποκλειστική στόχευση τό στιγματισμό καί τήν ἀπόρριψη τῆς Φαρισαϊκῆς ἐπίδειξης καί τήν καλλιέργεια τοῦ «πραέος καί ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές». Καί δέν εἶναι σπάνια τά παραδείγματα τῶν Πατέρων μας, πού περπάτησαν μέ διακριτικότητα, διακόνησαν ταπεινά καί ἀθόρυβα καί κοινώνησαν στό μυστήριο τῆς θείας Ἁγάπης, μεταφέροντας καί ἐγκαθιστώντας στούς θρόνους τῶν ἀνθρώπινων καρδιῶν ὅχι τό δικό τους, ἀλλοιωμένο πρόσωπο, ἀλλά τό αἰματόβρεχτο Πρόσωπο τοῦ σταυρωμένου καί ἀναστημένου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καί τό ιστορικά διαπιστωμένο καί κατακυρωμένο ἀποτέλεσμα εἶναι, πώς ἡ «ἡθελημένη» περιφρόνηση τοῦ θορύβου, ἡ ἡ συνειδητή καί ταπεινή

ἀπόκρυψη, δέν ἔσβησαν τίς χαρισματικές φυσιογνωμίες τῶν Πατέρων μας ἀπό τά κατάστιχα τῆς ιστορίας. Ἀντίθετα, τούς ἔλουσαν μέ δέσμες δόξας, Καί τούς ἐπέβαλαν ὡς Πατέρες δλων τῶν κατοπινῶν γενεῶν. Αὐθεντικούς κρίκους τῆς ἀποστολικῆς μας Παράδοσης. Καί γνήσιους διακόνους Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κανένας ἀπό τούς ἀγίους Ἀποστόλους μας δέν κυνήγησε τή μάταιη ἀνθρώπινη δόξα. Καί κανένας ἀπό τούς Πατέρες μας δέν σκηνοθέτησε τήν προσωπική του προβολή, ὡς στοιχεῖο ὑποβοηθητικό τοῦ ἔργου του. «Οπου καί ὅταν ἀναρριχήθηκαν στίς ἐκκλησιαστικές βαθμίδες ὀραματιστές τῆς ἀνθρώπινης δόξας καί ἐπιχείρησαν νά ἐπιβληθοῦν στίς λαϊκές μάζες μέ φολκλορικά τεχνάσματα, ὁ λαός, ὁ αὐθεντικός κριτής τῶν ἐκκλησιαστικῶν δρωμένων, τούς μέτρησε, τούς βρῆκε λίγους καί τούς ἀπέρριψε. Ἀναπαύτηκε στούς ταπεινούς δασκάλους τῆς εύσεβειας. Καί παράτησε τούς ὄνειροπόλους νά κορδακίζονται στίς ἀγορές τοῦ ἀρχαίου κόσμου καί στά ἀνοιχτά, τηλεοπτικά παράθυρα τῆς ἡλεκτρονικῆς ἐποχῆς μας.

2. Τηλεοπτικός ἄντρας;

΄Αγαπητέ μου Χριστόδουλε, τό ποιμνιό σου διαπίστωσε καί κατέγραψε λάθος. Καθολική διαπίστωση εἶναι, πώς πραγματοποίησες τό ἀρχιεπισκοπικό σου ντεμποῦτο μέ μιά δυναμική, ἐντυπωσιακή καί ἀπόλυτα κοσμική ἔξορμηση στά ἀνοιχτά παράθυρα τῶν τηλεοπτικῶν καναλιῶν. Ετσι, ὅπως θά ἔκανε ἔνας πρωτόβγαλτος καί φιλόδοξος πολιτικός. Ή, ὅπως θά ἔκανε

μιά, χαμηλής ίκανότητας, τραγουδίστρια, πού έκοστρατεύει νά άναβαθμίσει τήν άξια της, έπιδεικνύοντας τά πανάκριβα άξεσουάρ της και σφίγγοντας στά χέρια, σάν ιδιόκτητα, τά μικρόφωνα καί τίς κάμερες. Γιά μεγάλο χρονικό διάστημα έτρεχες, άγχωμένος, άπο τό ένα κανάλι στό άλλο. Καί μετέφερες τό χαμόγελό σου, άπο τό ένα παράθυρο στό διπλανό. Οί τηλεθεατές, δποια ώρα καί άν δνοιγαν τήν τηλεόρασή τους, έβλεπαν μπροστά τους Χριστόδουλο. Καί άν, χορτασμένοι ή μπουχτισμένοι άπο τό ήγεμονικό ύφος καί τούς όνειρικούς σχεδιασμούς, έκαναν ζάπινγκ, συναντοῦσαν ξανά Χριστόδουλο. «'Εν παντί καιρῷ καί πάσῃ ώρᾳ».

Οί καναλάρχες δέν είχαν λόγο νά σέ άπωθήσουν άπο τό σκαμνί τής προβολής. "Ησουν ό καινοφανής άστέρας, πού μποροῦσε νά κεντρίσει τό ένδιαφέρον ή τήν περιέργεια καί νά άνεβάσει, έστω πρός καιρό, τήν τηλεθέαση. Καί σύ έδειχνες, πώς διψύσσες νά έκμεταλλευτεῖς τήν εύκαιρια. 'Απολάμβανες τήν πλήμμυρα τοῦ τηλεοπτικοῦ φωτός. Ρητόρευες, ώς αύθεντικός καθοδηγητής τής πλατεϊᾶς λαϊκῆς μάζας. Καί αύτοδιαφημιζόσουν (διαφήμιση ήταν ή παρουσία σου καί δχι ποιμαντική προσέγγιση) ώς άλαθητος 'Επίσκοπος καί άνεπανάληπτος ποιμένας.

* * *

Τήν ήγεμονική αύτοσυνειδησία σου τήν καλλιέργησε καί τήν τόνωσε τό λαϊκό χειροκρότημα. Σέ ένα πρώτο πλάνο, αύθόρμητο καί, σέ ένα δεύτερο πλάνο, ύποκινημένο άπο τούς δικούς σου άβανταδόρους, έδινε στίς έμφανίσεις σου τή μορφή καί τήν ποιό-

τητα τοῦ πολιτικοῦ ή τοῦ πολεμικοῦ θριάμβου. Οί χειροκροτητές, άδολοι ή άνυποπτοι, σέ άνεβάζαν στά ύψη. "Οπως άνεβάζουν στά ύψη τόν κάθε μάγο τής πολιτικής όπερέτας. Καί σύ έρμηνευες τή στιγμαία άνταπόκρισή τους στή λεκτική σου πρόκληση ώς θαυμασμό καί άφοσίωση. Τόν κροταλισμό τής παλάμης τους τόν ένεγραφες στό τεφτέρι τής ίστορίας σου ώς κραδασμό τής καρδιᾶς τους.

Πειρασμός ή «δόξα», άναποφευκτος ό έπηρεασμός, εύκολη ή πλάνη, κείνη τήν ώρα. "Οταν τά παράθυρα ήταν όρθανοιχτα καί δλόφωτα, όταν οι δημοσιογράφοι ξεδίπλωναν λαμπρό κουρίκουλουμ τοῦ νέου προκαθήμενου τής 'Εκκλησίας καί τοῦ έπλεκαν στεφάνια έγκωμίων, όταν ό λαός τόν χειροκροτοῦσε άσταμάτητα καί μέσα στή λατρευτική Εύχαριστιακή Σύναξη καί στά άνοιχτά γήπεδα τής προβολῆς του, ή «φυσίωση» (Α' Κορινθ. δ' 6) ήταν φυσικό καί προσδοκώμενο νά χτυπήσει τή θύρα τής ψυχῆς του καί νά κατακυριεύσει τό λογισμό του.

Σύ πίστεψες, πώς ή λάμψη τοῦ προσώπου σου μάγεψε τά πλήθη. 'Η άληθεια είναι, πώς ή σκοτεινότητα τοῦ προσώπου τοῦ προκατόχου σου ήλεκτρισε τίς καρδιές, κατά τήν ύποδοχή σου. Τίς έκανε νά χαροῦν τήν άλλαγή τής φρουρᾶς. Καί νά προσδοκοῦν τήν άπομάκρυνση τής βαρείας νέφωσης.

Γνωρίζω, μέ προσέγγιση αύξημένης πιθανότητας, ότι ό ένθουσιασμός τοῦ λαοῦ άνάβλυζε άπο τόν άσίγαστο πόθο νά δεῖ τήν 'Εκκλησία έπαναποποθετημένη στό καθαρό καί τίμιο βάθρο Της. Αύτή τήν «άποσταμένη έλπίδα» τήν έβγαζε άπο μέσα του καί τήν κατάθετε ώς δραμα καί ώς άπαίτηση δραστη-

ριοποίησης τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου καὶ ὡς εἰσφορά ἐνθαρρυντικῆς προτροπῆς στά παρθενικά του ἀνοίγματα. Ἡταν σάν νά τὸν προέτρεπε, νά μή φοβῇθεῖ τὸ μόχθο καὶ νά μήν καμφθεῖ ἀπό τίς ἀπειλές τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων.

Σύ, μετέφρασες τὸν ἐνθουσιασμό καὶ τὰ χειροκροτήματα, ὡς ἀφοσίωση καὶ λατρεία στὸ δικό σου, ἀνθρώπινο πρόσωπο. Στὸ τηλεοπτικό σου προφίλ καὶ στὴ σκηνοθετημένη «ὑπεραξία» σου(!).

Αὐτό ἦταν τὸ πρῶτο μεγάλο σου λάθος, πού λόξεψε τὸ βηματισμό σου καὶ ἔριξε κάθετα τὴν ἀξία τῶν μετοχῶν τῆς δημοτικότητάς σου. Οἱ ἀνθρώποι ἄκουσαν παχειά λόγια καὶ δέν εἶδαν ἔργα. Παρακολούθησαν Συβαριτικές δεξιώσεις καὶ δέν διέκριναν ἀξιοκρατικές ἀλλαγές. Μέτρησαν κοσμική χλιδή καὶ δέν ἄγγιζαν τὴν ἀγιασμένη ἀποδέσμευση ἀπό τὴν αἰχμαλωσία τοῦ πλούτου.

Τό ἀποτέλεσμα, γνωστό σὲ δλους. Σταδιακά, ἔκοψαν τὸ χειροκρότημα. Σταμάτησε ὁ συντονισμός μέ τὰ ἐποχιακά, ἀρχιεπισκοπικά σου δράματα. Συμμαζεύτηκαν οἱ ἔπαινο. Καί ἔπεσαν, στὸ τραπέζι τῶν συζητήσεων, ἡ κριτική καὶ ὁ ψόγος.

Μετά ἀπό καιρό καὶ μέσα στὸν καταιγισμό τῆς δημοσιογραφικῆς κατακραυγῆς, ἀναγκάστηκες νά μειώσεις τίς ἐμφανίσεις σου στὰ τηλεοπτικά παράθυρα καὶ νά περικόψεις τίς ἔξιμολογητικές συνεντεύξεις σου. Δέν ξέρω ἂν μέ δική σου πρωτοβουλία ἡ μετά ἀπό πίεση τῶν πολλῶν, «έξειδικευμένων»(!!), ἡ «πονηρευομένων» ἐπικοινωνιολόγων σου. Ἰσως, αύτοί, νά σου ἔμήνυσαν, πώς οἱ πυκνές παρουσίες

σου προκαλοῦν τὸν κόρο καὶ τὴν ἀποστροφή. Ἰσως καὶ σύ ὁ ἴδιος νά διαπίστωσες, πώς ἡ συνεχής προβολή τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ γοήτρου, ἀντί γιά τὴ σταθεροποίησή του στὸ βάθρο τῆς ἀξίας, τὸ παραδίδει, βορά στὰ ἀδηφάγα στόματα τῶν γελωτοποιῶν. Τό κακό, ὡστόσο, εἶχε γίνει. Καί, ἵσαμε σήμερα, δέν ἀποκαταστάθηκε ἡ ζημιά. Δέν ἔπαψαν οἱ δημοσιογραφικοί κάλαμοι νά ζωγραφοῦν τὸν ἔρωτα Χριστόδουλου στὸ μικρόφωνο καὶ στὴν κάμερα. Δέν ἔκλεισαν τά στόματά τους οἱ ἡθοποιοί τοῦ ἑλαφροῦ Θεάτρου. Καί δέν γύρισε ἡ σελίδα τοῦ λαϊκοῦ κουτσομπολιοῦ. Παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ Χριστόδουλος μένει μέ τὴ σφραγίδα τοῦ θαμώνα τῶν «παραθύρων».

3. Τό στήσιμο τοῦ μηχανισμοῦ

Δέν θά φωτιζα, μέ πληρότητα καὶ μέ ἀκρίβεια, τὴν ἐκτροπή στὴν παράκαμψη τῆς δημοσιογραφικῆς ἐκκοσμίκευσης, πού ἀλλοτριώνει, τούτη τῇ στιγμῇ, τὸν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καὶ τὴν ἀρχιεπισκοπική αὐλή καὶ δέν θά ἔδινα στόν ἀνήσυχο λαό τὸν ὄγκωδη φάκελλο τῶν δεδομένων, γιά νά τὸν μελετήσει καὶ νά σχηματίσει αὐτόνομη ἀποψη, ἀν δέν ἔπεσήμαινα καὶ τίς ἀλλαγές, πού μεθοδεύτηκαν στὴ διάρθρωση τῶν ὑπηρεσιῶν ἐνημέρωσης καὶ «διαφήμισης» τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, στὴ στελέχωση τους καὶ στὰ κονδύλια, πού ἐπιμετρήθηκαν γιά τὴν ἀπρόσκοπτη καὶ, «καθ' ὑπόθεση», τελεσφόρο λειτουργία τους.

Γιά πρώτη φορά στό χῶρο τῆς ἐκ-

κλησιαστικής διοίκησης όργανώθηκαν τόσο πολλές, τόσο πολυμελεῖς καί τόσο δαπανηρές ύπηρεσίες δημόσιων σχέσεων.

”Ισαμε τήν όλοκλήρωση τῆς προσφορᾶς τοῦ σεμνοῦ καί ἀκαταπόνητου Ἀρχιεπισκόπου Ιερώνυμου, τά κλιμάκια δημόσιων σχέσεων ἡταν ἄγνωστα στήν ιεράρχηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ύπηρεσιῶν. Ἡ ματαιοδοξία δέν εἶχε πρόσβαση καί καθέδρα τιμῆς στό κεντρικό διοικητήριο τῆς Ἐκκλησίας. Τά ίερά χρήματα δέν σκορπίζονταν γιά διαφήμιση τῶν προσώπων. Καί τά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων δέν φιλοξενοῦσαν τήν ἐπισκοπική ἔπαρση.

Κατά τήν περίοδο τῆς ἔξουσίας τοῦ Σεραφείμ, κάποιοι, ἐξ ἐπαγγέλματος κόλακες, τρύπωσαν στό γραφειοκρατικό μηχανισμό καί ἀρχισαν νά ροκανίζουν τό ίερό χρῆμα, πουλώντας, «κατά παραγγελία» καί «κατά πονηρί» παραπλάνηση, φοῦσκες ἐπαίνων πρός τήν ἀνώτατη ἡγεσία. Ό Σεραφείμ τούς καλοδέχτηκε. Καί τούς ἐνέταξε στήν αὐλή του. Πιεζόταν καί καιγόταν ἀπό τήν ἀνάγκη νά καλύψει τίς πομπές του. Τίς αύθαιρεσίες του καί τίς κατάφωρες παραβάσεις τῶν Ιερῶν Κανόνων, πού ἀποτόλμησε κατά τή διάρκεια τῆς θητείας του στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο. Δέν ἡταν, ώστόσο, ἀνθρωπος τῆς κοσμικῆς βιτρίνας. Καί δέν τόν βασάνιζε, ύπαρξιακά, ἡ προβολή τοῦ προφίλ του στά κιόσκια καί στά σαλόνια. ”Ανθρωπος ἀγροῦκος καί συνωμότης, δούλευε μόνο τά προγράμματα τῆς μηχανορραφίας. Καί ἐπιστράτευε δημοσιογραφικούς καλάμους, πού γνώριζαν τήν τέχνη καί ἡταν σέ θέση νά τόν καλύψουν.

Μέ τήν ἀνατολή τοῦ Χριστόδουλου

στόν ὄρίζοντα, οἱ ύπηρεσίες προβολῆς καί διαφήμισης πέρασαν στό πρῶτο πλάνο τοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἀναδιοργανώθηκαν καί ἐπεκτάθηκαν. Είναι οἱ μόνες ύπηρεσίες, πού ἀπορρόφησαν τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ καί στελεχώθηκαν μέ στρατιά ἐπικοινωνιολόγων καί δημοσιογράφων. Ἐπιτροπές καί ύποεπιτροπές, σύμβουλοι ἐπικοινωνιολόγοι καί ύπηρεσίες ἐνημέρωσης ἀρχισαν νά λειτουργοῦν καί νά παρουσιάζουν προγράμματα μαϊμοῦδες, γιά νά ἐντυπωσιάσουν τό λαό καί νά πείσουν, πώς, μέ ἡγέτη τόν Χριστόδουλο, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος μπήκε στή φάση τῆς ἀναδιοργάνωσης καί τῆς ἐπιτυχοῦς μεθόδευσης τῆς ποιμαντικῆς Της διακονίας. Καί ὅλα τά ὄργανα, συγχρονισμένα καί ἐναρμονισμένα, μέ «ἄνωθεν διαταγή» ἐπαναλαμβάνουν τό κεντρικό μοτίβο τῆς «ἐνημερωτικῆς»(!!!) τους προπαγάνδας, πού δέν εἶναι ἄλλο, παρά ὁ «φωτισμένος» ἡγέτης Χριστόδουλος.

α) Στήν Ιερά Σύνοδο λειτουργεῖ εἰδική «Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ Τύπου, τῶν Δημοσίων Σχέσεων καί τῆς Διαφώτισης». Τήν ἀπαρτίζουν Μητροπολίτες, καθηγητές Πανεπιστημίου, καταξιωμένοι Δημοσιογράφοι καί ἄλλοι παράγοντες τοῦ κοινωνικοῦ πλέγματος. Ἀντικείμενο μελέτης τους ἡ δημόσια προβολή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος. Καί, σύμφωνα μέ τήν ἐκσυγχρονισμένη Ἐκκλησιολογία τοῦ σημερινοῦ προκαθήμενου, μέ τόν ὄρο «Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος», ἐννοοῦμε «Χριστόδουλο».

β) Παράλληλα πρός τή «Μόνιμη Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ Τύπου, τῶν Δημοσίων Σχέσεων καί τῆς Διαφώτισης» ύπαρχει ἄλλη ἐπιτροπή, μέ εύρυ-

τερες ἀρμοδιότητες καί ἔξουσίες. Ὁ νομάζεται «Ἐπικοινωνιακή καί μορφωτική ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Προεδρεύεται ἀπό τὸν ἴδιο τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο. Καί ἡ σύνθεσή της εἶναι πολυμελέστερη. Ὅπο τὴν εὐθύνη της καί τὸν ἔλεγχό της ἔχουν ἐνταχτεῖ ὁ «Ραδιοφωνικός σταθμός τῆς Ἐκκλησίας», τὸ τηλεοπτικό κανάλι, πού βρίσκεται στά σκαριά, ἡ ἀρμάθια τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν, οἱ ἐκδόσεις καί ἡ δλη εὐθύνη τῆς προβολῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

γ) Στό ἴδιο κτίριο καί στὸν ὄροφο, πού λειτουργεῖ ἡ «Ἐκκλησιαστική Κεντρική Ὕπηρεσία Οἰκονομικῶν». Στά πλαίσια τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, λειτουργεῖ καί «Γραφεῖον Δημοσίων Σχέσεων». Δηλαδή, ἀλλη μονάδα προβολῆς τῶν προσώπων καί τοῦ ἔργου, πού ὑποτίθεται, πώς ἐπιτελεῖται μέσα στό Συνοδικό κτίριο. Καί, φυσικά, ἡ λειτουργία τοῦ Γραφείου αὐτοῦ ἀπορροφάει κονδύλια, ὅχι μικρά, πού συναπαρτίζονται ἀπό τὸ μόχθο καί τὸ ύστερημα τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

δ) Τό ἀρχιεπισκοπικό πάθος γιά προβολή καί γιά διαφήμιση δέν βρίσκει ἱκανοποιητικούς, σέ ἀριθμό καί σέ ἐνεργητικότητα, δλους αὐτούς τούς ὄργανωμένους Συνοδικούς μηχανισμούς δημόσιων σχέσεων. Ἐλέγχει καί ἀρμέγει, γιά προσωπικό ὄφελος, τίς ἀγελάδες τῶν κεντρικῶν Συνοδικῶν ὄργάνων, ἀλλά φρόντισε νά λειτουργεῖ καί ἀλλη, ἐντελῶς ξεχωριστή, μονάδα, στήν κοντική του ἀρχιεπισκοπική αὐλή.

Ἐκεῖ ὑπάρχει ἄλλο «Γραφεῖον Τύπου καί Δημοσίων Σχέσεων», πού φροντίζει νά τροφοδοτεῖ με είδήσεις καί μέ

σχόλια καί μέ σπότες τή δημοσιογραφική καί τήν τηλεοπτική ἐπικαιρότητα καί νά ἐρεθίζει, σέ καθημερινή βάση, τό μάτι καί τό αύτί τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Βέβαια, τό ύλικό, πού ἐκπορεύεται ἀπό τό «Γραφεῖον Τύπου καί δημοσίων Σχέσεων» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς δέν διακρίνεται γιά σοβαρότητα καί γιά σεβασμό στήν ἀλήθεια. Εἶναι σκόπιμο καί ἀτεχνο δημοσιογραφικό μακιγιάζ. Κλιμακώνεται ἀπό τήν κολακευτική θωπεία τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἀδυναμιῶν, ἵσαμε τήν αὐτόδηλη στρέβλωση τῶν περιστατικῶν καί τῶν ἐκκλησιολογικῶν δεδομένων, γιά νά ἐπικαλυφθοῦν οἱ πράξεις κουφότητας.

* * *

Λυπᾶμαι, πού ἀναγκάζομαι νά κάνω αὐτές τίς ἀναλύσεις καί τίς ἐπισημάνσεις, ἀγαπητέ μου Χριστόδουλε. Ἄλλα, δυστυχῶς, αὐτή εἶναι ἡ πραγματικότητα, πού πνίγει τό ἀπαλό θρόισμα τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί ἀποδεικνύει τήν ἀρχιεπισκοπική σου καθέδρα πάλκο κοσμικοῦ μόντελινγκ.

Καί θά μοῦ ἐπιτρέψεις νά σοῦ ἀπευθύνω καί ἔνα ἄλλο ἐρώτημα, πού πιστεύω, πώς ἐνδιαφέρει ἄμεσα τό λαό. Ποιό εἶναι τό μέγεθος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιβάρυνσης, γιά τή λειτουργία ὅλων αὐτῶν τῶν διαφημιστικῶν μηχανῶν; Σέ τί ύψος ἀνέρχονται οἱ μισθοί τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ λίφτινγκ; Καί ποιά εἶναι τά μυστικά κονδύλια, πού φεύγουν ἀπό τήν πίσω πόρτα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης καί διολισθαίνουν πρός τό ὄργανωμένο ἥ τό ἀτυπο χρηματιστήριο τῆς δημοτικότητας;

“Οταν, κατά τήν ἐπίσκεψή σου στό Βελιγράδι, στήν πρωτεύουσα τῆς αἰμό-

φυρτης γειτονικής Χώρας και στήν έδρα του σεμνού και «φωτωχοῦ» Πατριάρχη Παύλου, κουβάλησες 40 δημοσιογράφους, γιά νά σέ φωτογραφήσουν και γιά νά σέ διαφημίσουν, πόσο κόστισε αύτή ή ήγεμονική φιλοφρόνηση πρός τους έκκλησιαστικούς ἀνταποκριτές καί, γενικά, πρός τή δημοσιογραφική οίκογένεια; Σέ πί ύψος ἀνέβηκαν τά είσιτηριά τους, τά ἔξοδα τῶν ξενοδοχείων, τά φιλοδωρήματα καί δ, τι ἄλλο προσφέρθηκε, γιά νά θερμάνει τή σχέση και τήν ἔξαρτηση;

“Οταν, γιά μιά ἀπλή ἐπίσκεψη στό μικρό νησί τῆς Σάμου, κατά τήν κρίσιμη περίοδο τῆς διαμάχης σου μέ τόν πατριαρχικό θρόνο, θεώρησες ἀπαραίτητο νά συνοδευτεῖς ἀπό 80 περίπου κομπάρσους, πού φώναζαν και ἥλεκτριζαν τό λαό μέ τό σύνθημα «έσένα θέλουμε και ὅχι τόν Πατριάρχη»; πόσο πληρώθηκε αύτή ή σκηνοθεσία; ’Από ποιό ταμεῖο βγῆκαν τά ἔξοδα και ποιό ἦταν τό ύψος τῆς δαπάνης;

‘Ο λαός, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλά και δλοι ἐκεῖνοι, πού παρακολουθοῦν μέ ἀγρυπνο μάτι, γιά νά βροῦν ἀφορμή νά σπιλώσουν τήν Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχουν δικαίωμα νά μάθουν τήν ἀλήθεια. Και σύ, εἶσαι ὑποχρεωμένος νά βγεῖς (αύτή τή φορά δικαιωματικά) στό παράθυρο τῆς τηλεόρασης και νά δώσεις λεπτομερέστατο ἀπολογισμό. Τό ἰερό χρῆμα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὀβολός του πιστοῦ μέλους Της και ή πλουσιοπάροχη εἰσφορά τῶν οίκονομικά εὔρωστων δω-

ρητῶν Της, δέν ἀποτελεῖ ἴδιόκτητο ὄρυχετο πλούτου τῶν Ἐπισκόπων, πού μποροῦν νά τό ἔξαντλοῦν γιά τήν προσωπική τους προβολή και εύημερία. Εἶναι βαλλάντιο ὀλόκληρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, πού ὁ Ἐπίσκοπος τό διαχειρίζεται μέ ἀπόλυτη διαφάνεια και μέ τήν εύσυνειδησία τοῦ ἀγαθοῦ δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τόλμησε, λοιπόν, αύτή τήν ἔξοδο, ἀγαπητέ μου Χριστόδουλε. Και παρουσίασε στίς ἀναστατωμένες συνειδήσεις τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας ὀλόκληρο τόν πίνακα τῶν δαπανῶν, πού καλύπτουν τούς κλάδους Δημόσιων Σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Και θά μοῦ ἐπιτρέψεις νά τό ἐπαναλάβω και νά τό ὑπογραμμίσω: ‘Ολόκληρο τόν πίνακα. ”Οχι κολοβωμένο. Και περίμεν... νά μαζέψεις τίς ἀντιδράσεις.

* * *

Νά σοῦ προτείνω, φίλε Χριστόδουλε, νά ἀποσυρθεῖς ἀπό τά ἀνοιχτά τηλεοπτικά παράθυρα και νά σκύψεις σέ προσευχή και σέ δουλειά; Μοῦ μοιάζει πανάκεια. Νά ἀναγνωρίσω και νά τιμήσω τήν ἀδιάλειπτη παρουσία σου στή δημοσιότητα, χτυπάει μέσα μου σάν προδοσία τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος.

Κρατάω τά ἔρωτηματικά μου, μαζί μέ δλο τό Χριστεπώνυμο πλήρωμα. Και περιμένω τήν ἔκβαση.

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

«”Ωσπερ γάρ δικαίοις ἔθος μετά τά δικαιώματα μετριάζειν, οὕτω τοῖς πονηροῖς μετά τά ἀμαρτήματα ἐπαίρεσθαι». (ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ «ΝΤΙΜΠΕΪΤ»...

Σε ρεπορτάς της έφημερίδας «Έλευθερος Τύπος» της 19 Φεβρουαρίου διαβάζουμε και τούτο τὸ πρωτόγνωρο. Τίτλος: «Ναὶ σὲ ντιμπέϊτ τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ἀκολουθεῖ τὸ κείμενο: «Ολα τὰ κόμματα (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, ΚΚΕ, ΣΥΝ, ΔΗΚΙ, ΛΑΟΣ) θὰ συμμετάσχουν μὲ ἐκπροσώπους τους στὶς συζητήσεις, ποὺ θὰ ἀκουστοῦν μέσω τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ἀφοροῦν σὲ θέματα ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Σύμφωνα μὲ τὸν προγραμματισμό του Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας, θὰ πραγματοποιηθοῦν τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα δυὸ πρὸς τοῦτο ἐκπομπές. Ἡ πρώτη θὰ γίνει τὴν Τετάρτη 25 Φεβρουαρίου καὶ ἀπὸ τὶς 10 ἔως τὶς 11.30 τὸ πρωΐ.. Ἡ δεύτερη ραδιοφωνικὴ συζήτηση θὰ διεξαχθεῖ τὴν Παρασκευὴ 27 Φεβρουαρίου. Τὶς ἐκπομπές θὰ συντονίσει ὁ ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, ἐκπρόσωπος Τύπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου».

Δὲν θὰ πάρουμε θέση, ἀν δὲ ἐνέργεια αὐτή, ποὺ ἔγινε μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἰδιαῖς Ἐκκλησίας, ηταν δὲ ἐνδεδειγμένη καὶ δὲ προσήκουσα. "Ἄν ἔπρεπε δηλαδὴ δὲ Ἐκκλησία νὰ ἐμπλακεῖ στὴ δίνη τῶν, ἐν πολλοῖς, ἐξωπραγματικῶν κομματικῶν προεκλογικῶν ἀντιπαραθέσεων, κατὰ τὶς ὅποιες, γιὰ λόγους καθαρὰ κομματικῆς ταχτικῆς τὶς κρίσιμες αὐτὲς ἡμέρες τοῦ προεκλο-

γικοῦ ἀγῶνα, τὸ στοιχεῖο τῆς εἰλικρίνειας ἀμβλύνεται καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος γιὰ τοὺς Ἰδιους αὐτοὺς λόγους τὸ στοιχεῖο τῶν φρούδων ὑποσχέσεων, ἔντονα διευρύνεται καὶ διογκώνεται. Οἱ ἐνέργειες αὐτές, θὰ ἔλεγε κανείς, δτὶ ἔχουν πρόδηλο τὸν χαρακτήρα τῆς κοσμικότητας καὶ δὲν γνωρίζουμε, ἀν μὲ τέτοιες ταχτικὲς ἐκκοσμίκευσης ἐνισχύεται τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὥφελεῖται τὸ πλήρωμα. Ἰσως θὰ ἡταν προτιμότερο ἡ Ἐκκλησία νὰ σταθεῖ μακριὰ ἀπὸ αὐτὲς τὶς προεκλογικὲς ἀντιπαραθέσεις τῶν στελεχῶν τῶν κομμάτων, νὰ μὴν τὶς φέρει ἡ Ἰδιαὶ στὸ δικό της χῶρο, ἀλλὰ νὰ προβάλει μὲ τὸ δικό της σοβαρὸ καὶ ὑπεύθυνο τρόπο τὶς θέσεις της καὶ τοὺς προβληματισμοὺς τοῦ ποιμνίου, ἔξω ἀπὸ προεκλογικὲς ἀντιπαραθέσεις καὶ κομματικὲς ταχτικές.

Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ἀποφύγουμε τὸ ἐρέθισμα καὶ νὰ μὴν ποῦμε δτὶ ἀναντίρρητα θὰ ἡταν πολὺ πιὸ ὥφελιμη καί, θὰ ἔλεγε κανείς, ἐπιβεβλημένη, μιὰ ἄλλη συνέντευξη. Μιὰ συνέντευξη ἐξωκομματικὴ καὶ ἐξωεκλογικὴ, γιὰ τὴν ὅποια τὴν πρωτοβουλία θὰ εἶχε καὶ πάλι ἡ Ἰδιαὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ στὴν ὅποια ἡ ἡγεσία της ἡ οἱ ἐκπρόσωποί της θὰ ἔπρεπε νὰ πάρουν σαφή, ὑπεύθυνη καὶ εἰλικρινὴ θέση στὰ καίρια ἐρωτήματα, στὶς ἔντονες ἀγωνίες καὶ στοὺς σοβαροὺς προβληματισμούς, τὰ ὅποια θὰ κατέθετε τὸ εὔσεβες πλήρωμα. Νὰ τοποθετηθεῖ εὐθέως καὶ ὑπεύθυνα σὲ ὅσα, κατὰ συνεχῆ ροή, ἀκούονται, λέγονται καὶ γράφονται γιὰ σοβαρὲς πληγμέλειες καὶ παραλείψεις, γιὰ βαρύτατα σφάλματα καὶ γιὰ ἀπαράδεκτες ἐκτροπές ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη. Γιὰ νὰ πληροφορηθεῖ ἐπιτέλους ὁ λαὸς ἀπευθείας καὶ ἀπὸ ὑπεύθυνα χείλη γιὰ ὅσα μολύνουν τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας χώρου καὶ τραυματίζουν τὸ κύρος τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Καί, ἀν πεισθεῖ, νὰ ὀναθεωρήσει τὶς ἀπόφεις του γιὰ ὅσα

τραγικὰ καὶ θλιβερὰ γίνονται ἀντικείμενο προβολῆς ἀπὸ τὰ ἔντυπα καὶ ἡλεκτρονικά μέσα ἐνημέρωσης. Νὰ ἀκούσουμε δόλοι μας ὑπεύθυνα καὶ μὲ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία τὶς ἐξηγήσεις καὶ τὶς ἀπαντήσεις γιὰ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζητήματα, γιὰ τὰ δόποια ἐνῶ προβάλλονται στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο μὲ ἔντονους χρωματισμούς, ἀπαντήσεις δὲν ἔχουμε καὶ ἐξηγήσεις δὲ δίνονται, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τροφοδοτεῖται ἡ ἀμφιβολία, νὰ ἐνισχύονται οἱ ἀγωνίες καὶ νὰ πολλαπλασιάζονται οἱ προβληματισμοί. Σὲ ἔνα τέτοιο «ντιμέπειτ» ὁ εὔσεβὴς λαός μας, μακριὰ καὶ πέρα ἀπὸ τὶς κοσμικότητες τῶν προεκλογικῶν κομματικῶν ἀντιπαραθέσεων, θὰ ἀξίωνε, θὰ ἀπαιτοῦσε νὰ ἀκούσει ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστική του ἡγεσία τὸ σοβαρό, τὸν ὑπεύθυνο, τὸν ἀνεπιήδευτο λόγο.

“Ἄς παραθέσουμε λοιπόν, ἐντελῶς ἐνδεικτικὰ καὶ ἐπιλεκτικά, δρισμένες ἀπὸ τὶς ἀπορίες μας καὶ τοὺς προβληματισμούς μας, ποὺ εἶναι ὁ ἵδιες ἀπορίες καὶ οἱ ἵδιοι προβληματισμοὶ κάθε πιστοῦ Χριστιανοῦ.

ΓΙΑΤΙ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση δημιούργησε πρὸ τριάντα ἑτῶν καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ συντηρεῖ μέχρι σήμερα μὲ διάφορες μεθοδεύσεις καὶ τεχνάσματα, τὸ μεγαλύτερο καὶ τραγικότερο ἀνοσιούργημα τῆς νεότερης ἐκκλησιαστικῆς ἴστορίας μὲ τὴ βίᾳη καὶ αὐθαίρετη καὶ δίχως κατηγορία ἀπομάκρυνση τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων, πάρα πᾶσα κανονικὴ τάξη, μὲ μοναδικὸ ἔρεισμα καὶ ἀποκλειστικὴ προστασία τὶς ἐπαίσχυντες Συντακτικὲς Πράξεις τὶς δικτατορίας Ἰωαννίδη;

ΓΙΑΤΙ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἐπέβαλε στοὺς τρεῖς ἐναπομείναντες Μητροπολίτες καὶ διατηρεῖ μέχρι σήμερα, στὴν τραγικὴ ἐξέλιξη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, τὰ γνωστὰ ἀντικανονικὰ καὶ ἀνυπόστατα «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας», τὰ

ὅποια οὐδεὶς ποτὲ ἀναγνώρισε καὶ γιὰ τὰ ὄποια ὁ ἵδιος ὁ σημερινὸς Ἀρχιεπίσκοπος, τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος, κατὰ τὴν ἐπιβολή τους ἐμειοφήρησε, προδήλως ἀπὸ ὑστεροβουλία, γιά νὰ ἀποσπάσει τοὺς φήφους ἐκείνων ἀπό τοὺς Ἱεράρχες, πού τάχθηκαν μέ τοὺς ἀδικημένους, καὶ ἐπὶ πλέον τὰ ἀπέδωσε σὲ «σχέδιο ἔξυφανθὲν ὑπὸ προσώπων κινουμένων ὑπόπτως στὸ ἐκκλησιαστικὸ παρασκήνιο»;

ΓΙΑΤΙ, ὅταν σὲ ἐπαρχιακὴ Μητρόπολη ἔσπασε μεγάλος θόρυβος κατὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχη, πού δέν εἶναι ἀσχετος μέ τὰ παραπάνω, καὶ ἐνῶ οἱ δημοσιογράφοι, ποὺ ἔφεραν στή δημοσιότητα τὰ γεγονότα, ἀθωώθηκαν ὄμοφωνα μετὰ καὶ ἀπὸ ἀπαλλακτικὴ εἰσαγγελικὴ πρόταση καὶ ἐνῶ ὁ εἰσαγγελέας ἀσκησε παράλληλα ποινικὴ δίωξη σὲ βάρος τοῦ Μητροπολίτη καὶ προσώπων τοῦ ἀμεσου περιβάλλοντός του, γιὰ σοβαρὰ ποινικὰ ἀδικήματα, ἡ Σύνοδος ἔσπευσε, καὶ μάλιστα μετὰ πρόταση τοῦ ἵδιου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, νὰ ἐκδηλώσει μὲ ἀπόφασή της (μὲ μία μόνο μειοφήρια) τὴν ἡθικὴ συμπαράσταση στὸ Μητροπολίτη γιὰ τὴ δικαστικὴ του περιπέτεια!!, ἐνῶ θὰ ἐπρεπε νὰ ἐφαρμόσει τὴ διαδικασία, ποὺ ἐπιβάλλουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι;

ΓΙΑΤΙ, ὅταν ὁ πέλεκυς τῆς δικαιοσύνης ἔπεσε βαρύτατα γιὰ ὅλες ἐκεῖνες τὶς ἀθλιότητες τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τῶν Τεμπῶν, τὶς δόποιες μὲ θλίψη πολλὴ παρακολουθήσαμε ὅλοι μας ἀπὸ τοὺς δέκτες τῶν τηλεοράσεων καὶ γιὰ τὶς δόποιες καταδικάσθηκαν σὲ ὄκτω χρόνια κάθειρξη γιὰ κακουργηματικὲς πράξεις καὶ δυὸ κληρικοὶ τῆς Μητρόπολης Λαρίσης, ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ἐσιώπησε καὶ δὲν διέταξε καμμιὰ περαιτέρω ἔρευνα, γιὰ νὰ διαγνωσθεῖ ὁ βαθμὸς εὐθύνης καὶ ἐκείνων, οἱ δόποιοι ἐπέλεξαν τοὺς παραβάτες κληρικούς, ἀπὸ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν κληρικῶν τῆς

Ἐκκλησία καὶ Θεσμοί

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἔνας θεσμός, πού διαχειρίζεται τή Χάρη τῶν Μυστηρίων. Εἶναι ἡ Ἰδια τό Μυστήριο. Οἰκοδόμημα, ἀλλά καί ταμεῖο, τῆς Χάριτος. Ἰδρυμα θεανθρώπινο, πού, ἐπειδὴ κινεῖται μέσα στὸν κόσμο, εἶναι

Μητρόπολης αὐτῆς καὶ ἀνέθεσαν εἰδικὰ σ' αὐτοὺς τὴ διαχείριση τοῦ εὐαίσθητου αὐτοῦ Προσκυνήματος;

ΓΙΑΤΙ ἡ ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία, ἐνῶ τελευταία, μὲ ἀφορμὴ τῇ διένεξῃ μὲ τὸ Πατριαρχεῖο, κόπτεται γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἀνώτατων Δικαστηρίων τῆς χώρας, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος παραβλέπει πρόσφατη νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, ποὺ ἐγγίζει καὶ τὸ δικό της χῶρο; Μεταφέρουμε αὐτούσιο ἀπόσπασμα ἀπὸ σχετικὸ δημοσίευμα τοῦ καθημερινοῦ τύπου: «Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἀρείου Πάγου 2383/2003, μπορεῖ νὰ ληφθεῖ ὑπόφη ὡς ἀποδεικτικὸ μέσο κατὰ τοῦ κατηγορούμενου, κατὰ τὴν ἐκδίκαση κακουργημάτων, τὸ περιεχόμενο μαγνητοφωνημένων ἢ μαγνητοσκοπημένων συνομιλιῶν ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τρίτο πρόσωπο μὲ σκοπὸ τὴ διαφύλαξη δικαιολογημένου συμφέροντος, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἀποδειχθεῖ μὲ ἄλλο τρόπο. Στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ τρίτο πρόσωπο ποὺ κατέγραψε τὶς συνομιλίες ἀπαλλάσσεται». (Ἡ ἀπόφαση 26.1.2004 καὶ «Ἐλευθεροτυπία 26.1.2004).

ΓΙΑΤΙ ἀπρακτεῖ καὶ ἀντιπαρέρχεται, δσα βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας γιὰ ἰδιόρρυθμες συμπεριφορὲς κληρικῶν, ἀκόμη δὲ καὶ μεγαλόσχημων, καὶ προσπαθεῖ

ἀνάγκη νά ἔχει, καὶ ἔχει, θεσμούς. Δηλαδή, καθιερωμένους στήν κοινωνίᾳ τῶν ἀνθρώπων τρόπους, μέ τούς δποίους ὑπάρχει καὶ δρᾶ. Αὔτοί διανοίγουν ὁδούς γιὰ νά περάσει μέσα ἀπό τὶς συμπληγάδες τοῦ κόσμου. Χωρίς θεσμική δόμηση ἡ Ἐκκλησία θά ἥταν μιά ἰδεατή σύλληψη, ὄντολογικά ἀσύμβατη πρός τὸν κόσμο, τὸν δποῖο θά ἀδυνατοῦσε νά προσλάβει καὶ νά σώσει. Οἱ θεσμοί τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τούτοις, δὲν καὶ ἀφοροῦν κοσμικές Τῆς διαστάσεις, (ὄργάνωση, διοίκηση, νομική ὑπόσταση, οἰκονομική διαχείριση, κοινωνική δραστηριότητα κτλ), δέν εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Εἶναι κατ' οὐσίαν τῆς ἴδιας ὑφῆς μέ

μὲ διάφορες μεθοδεύσεις νὰ ἀποφύγει τὴν ἔρευνα, καταφεύγοντας στήν προστασία τῶν διατάξεων τοῦ κοινοῦ-κοσμικοῦ δικαίου καὶ στὰ διατακτικὰ προσωρινῆς ἴσχύος δικαστικῶν ἀποφάσεων; Θὰ ἐπαναλάβουμε καὶ πάλι ἐδῶ κάτι, ποὺ καὶ ἄλλες φορὲς ἔχουμε ἐπισημάνει. Ὁ κληρικὸς εἶναι πρῶτα κληρικὸς καὶ μετὰ πολίτης-ἴδιωτης. Καὶ πρέπει πρῶτα νὰ ἀκολουθεῖ τὶς ἐπιταγὲς τῶν Ἱερῶν Κανόνων, στοὺς δποίους μὲ ἀπόλυτα ἐλεύθερη βούληση δήλωσε πλήρη ὑποταγὴ καὶ μετὰ νὰ καταφεύγει στήν προστασία τῶν διατάξεων τοῦ κοσμικοῦ δικαίου.

Ἄπὸ ἔνα τέτοιο «ντιμπέϊτ» (κατὰ ἀδόκιμη διατύπωση) θὰ περίμενε ὁ κάθε εὐλαβῆς Χριστιανὸς νὰ ἔχει τὶς ὑπεύθυνες ἀπαντήσεις στὶς παραπάνω ἀπορίες καὶ προβληματισμούς του. Καὶ αὐτὸ ἐπρεπε νὰ κάνει ἡ ἐκκλησιαστική μας διοίκηση, ἀντὶ νὰ ἐμπλακεῖ (καὶ πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἀσφαλοῦ) στὶς κοσμικὲς προεκλογικὲς ἀντιπαραθέσεις. Τὸ πρῶτο ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ τὴ δεοντολογία. Τὸ δεύτερο ὑπαγορεύεται καθαρὰ ἀπὸ νοοτροπία ἐκκοσμίκευσης, ποὺ δυστυχῶς ὅλο καὶ περισσότερο ἔδαφος κερδίζει στὸν ἐκκλησιαστικό μας χῶρο.

Σχολιαστής

Αύτήν. Κινοῦνται στό χώρο τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Οίκουνομίας. Ή έξυπηρέτηση τοῦ ἔργου τοῦ σαρκωθέντος Κυρίου γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου τούς δίνει νόημα καὶ λόγο ὑπάρχεις. Δέν ἔχουν ἄλλους στόχους. Δέν ὑπηρετοῦν ἄλλους σκοπούς. Παρά ταῦτα, γιά τήν πεπτωκυία νοοτροπία τῶν ἀνθρώπων οἱ θεσμοί τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή διέπουν τό κοσμικό Τῆς στάτους κβό, συνιστοῦν συχνά πέτρα σκανδάλου.

Πολλοί σχετικοποιοῦν τό μυστηριακό βάθος τῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τό ἀντιπαρέρχονται, σά νά μήν ὑπάρχει. Βλέπουν τούς θεσμούς αὐτούς σάν δλα τά πράγματα τοῦ κόσμου, μέ τά μάτια τοῦ ιστορικοῦ, καὶ ἀποτιμοῦν τήν πολιτιστική συμβολή τῆς Ἐκκλησίας, θετικά ἡ ἀρνητικά, μέ γνώμονα τήν ἰδεολογική τους δέσμευση σχετικά μέ τή λεγόμενη «ίστορική ἀλήθεια». Θεωροῦν τό Χριστιανισμό ὡς ἔνα ἀπό τούς κύριους παράγοντες πολιτισμοῦ, ὅπως καὶ τίς ἄλλες θρησκείες. Ή Ἐκκλησία, ὅμως, δέν εἶναι γιά νά μπαίνει σέ βιτρίνα ἐκθετήριου θρησκευτικο-πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων. Σκοπό Τῆς ἔχει νά φανερώνει στόν κόσμο τό Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου, ὁ Ὀποῖος σαρκώθηκε, ἔπαθε, πέθανε στό Σταυρό, ἀναστήθηκε «δι᾽ ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους καὶ διά τήν ἡμετέραν σωτηρίαν». Όχι γιά νά δημιουργήσῃ «πολιτισμό».

Εἶναι ἀξιοπερίεργο ὅτι καὶ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας συμπλέουν μέ τούς πολλούς καὶ μιλοῦν μέ μεγαλύτερη ἀνεση γιά τήν πολιτιστική Τῆς συνεισφορά, παρά γιά τό μυστήριο τοῦ μηνύματός Τῆς. Παθιάζονται νά ἀναδείξουν τήν «ίστορική ἀλήθεια» ὡς πρός τό τί προσφέρουν οἱ ἐκκλησιαστικοί θεσμοί στόν πολιτισμό. Πολύ λιγότερο, ὅμως, ἀσχολοῦνται μέ τό πως θά ἀγγίξει τόν κόσμο τό Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Ό Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, π.χ., θέλει τήν Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως «κέντρο διακονίας τοῦ πανανθρώπινου πολιτισμοῦ» («Ἐλευθεροτυπία», 7-10-2003), πράγμα, πού ἀναλογικά μπορεῖ νά λεχθεῖ γιά κάθε τοπική Ἐκκλησία. Ό Αθηνῶν κ. Χριστόδουλος καταφέρεται ἐναντίον ἔκείνων, πού

ἀποφεύγουν νά διακηρύξουν μέσα ἀπό τό κείμενο τοῦ εύρωπαϊκοῦ Συντάγματος ὅτι «οἱ βάσεις στίς ὅποιες στηρίχθηκε ὁ εύρωπαϊκός πολιτισμός εἶναι ὁ ἀρχαῖος ἐλληνικός, ὁ ρωμαϊκός καὶ ὁ χριστιανικός πολιτισμός» («Βραδυνή», 12-6-2003). Τέλος, τόν Καθηγητή Πανεπιστημίου Πρωτοπρεσβ. π. Γεώργιο Μεταλληνό φαίνεται νά ἀναπαύει «ἡ ἄλλη Εύρωπη (διάφορη ἀπό ἔκείνη τῶν κυβερνώντων)... πού γνωρίζει τή σημασία τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς θεμελίου καὶ πυλῶνος τοῦ εύρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ» (ιστοσελ. orthodoxnet.gr). Αύτά καλά καὶ ἄγια, ὅμως, παραμένει λυμφατικός, ἡ μᾶλλον ἀνύπαρκτος, ὁ προβληματισμός γιά τό ἀν ὑπῆρξαν ποτέ ὄντως χριστιανικοί οἱ εύρωπαϊκοί θεσμοί. Γιά τό πόσο χριστιανικός εἶναι σήμερα ὁ εύρωπαϊκός πολιτισμός, δυτικός ἡ ἀνατολικός.

Ή ἔννοια τοῦ Μυστηρίου ὡς πρός τούς θεσμούς τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρεται ὅχι τόσο στήν ἐτερότητά τους ἀπό τούς κοσμικούς θεσμούς, ὅσο στούς ὑπερκόσμιους στόχους, ἀπό τούς ὅποιους ἀπορρέουν καὶ τούς ὅποιους ὑπηρετοῦν. Οἱ θεσμοί τῆς Ἐκκλησίας δέν ἔρχονται σέ σύγχρουση παρά μέ ἐλάχιστους ἀπό τούς θεσμούς τοῦ κόσμου. Στήν πραγματικότητα, καταφάσκουν σέ ὅ, τι ἡ θεία πνοή τοῦ «κατ' εἰκόνα» ἔχει ἐμπεδώσει ὡς θεσμό στίς κοινωνίες τῶν ἀνθρώπων καὶ στή συνείδησή τους, ὡς κοινή λογική, ὡς ἔμφυτη ἴκανότητα διακρίσεως Ἀρετῆς καὶ Κακίας, ὡς πολιτική βιούληση διώξεως τοῦ κακοῦ, τῆς ἀδικίας, τοῦ φεύδους, ὡς ἔπαινο τοῦ καλοῦ, ὡς ἀπονομή δικαιοσύνης. Δέν ἀπορρίπτουν συλλήβδην τόν κόσμο μέ τίς ἀρχές καὶ τίς ἔξουσίες του. Δέν γκετοποιοῦν τήν Ἐκκλησία. Τήν ἀφήνουν ἀνοιχτή καὶ διαφανη στήν ἔρευνα τῶν ἀρμοδιών ὄργάνων τῆς πολιτείας. Ή πρόσκληση τῆς Ἐκκλησίας πρός κάθε ἀτομο ἡ κοσμική ἀρχή εἶναι ἀνοικτή: «Ἐρχου καὶ ἵδε».

Ύπάρχουν πρόσωπα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου, πού ὅμνουν στό ὄνομα τῆς μυστηριακῆς ὑφῆς τῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας. Καί ὅμως, στήν πράξη, τούς εὐτελίζουν ὑποκρινόμενοι ὅτι τάχα τούς προστατεύουν ἀπό κοσμικές

ἐπεμβάσεις. Πασχίζουν νά καταστήσουν τό χώρο τῆς Ἐκκλησίας ἀβατο στίς πολιτειακές ἀρχές, ἀπό σεβασμό τάχα στήν ἱερότητά του, μέ τόν φευδεπίγραφο χαρακτηρισμό του ώς *sacra interna*, καί καλυμμένοι πίσω ἀπ' αὐτό, εἰσάγουν ἔχνομες καί ἐπαίσχυντες συμπεριφορές, μένοντας στό ἀπυρόβλητο. Γιά νά πετύχουν δέ αὐτό, ἐπεμβαίνουν μέ δολιότητα καί ἔχμαυλίζουν διωκτικές ἀρχές καί δικαστικές ἔξουσίες τῆς συντεταγμένης πολιτείας, πού κάνουν «στραβά μάτια» καί καλύπτουν σωρεία παρανομιῶν καί ἐγχληματικῶν ἐνεργειῶν. Προφανῶς, δέν πρόκειται γιά προστασία τοῦ ἱεροῦ χώρου, ἀλλά, ἀντίθετα, γιά εἰσβολή πλησίστιου τοῦ πεπτωκότος κόσμου στή χειρότερή του μορφή. Γιά βεβήλωση θεσμῶν, ἐκκλησιαστικῶν καί πολιτειακῶν. Γιά προσβολή καί αὐτοῦ ἀκόμα τοῦ «κατ' εἰκόνα».

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι χῶρος θερμῆς ὑποδοχῆς καί περιθάλψεως μετανοούντων ἀμαρτωλῶν, ὅπως εἴμαστε ὅλοι μας. Καμιά σκοπιμότητα, ὅμως, καμιά ποιμαντική οἰκονομία, καμιά προσχηματική δικαιολογία περί «σκανδαλισμοῦ τοῦ κόσμου» δέν μπορεῖ νά σταθεῖ ὡς αἰτία νά μετατραπεῖ μιά Ἐκκλησία σέ κρησφύγετο καί ὅρμητήριο ἀνόμων. Ὁ σκανδαλισμός τότε θά εἶναι ὀλοκληρωτικός, πού θά φτάνει μέχρι ἀκυρώσεως τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας. Δέν μπορεῖ ὁ Θεός νά στηρίξει ἐπ' ἄπειρον Ἐκκλησίες, πού ἔχουν φτάσει σ' αὐτό τό σημεῖο, ὅσο καί ἀν πρός καιρόν μακροθυμεῖ. "Αλλωστε, τί χρειάζονται αὐτές οἱ Ἐκκλησίες;

Ἡ Γραφή σέ πολλά σημεῖα ἐκφράζει ἀποτροπιασμό γιά τέτοιες συμπεριφορές ἀνθρώπων τῆς ἱερῆς κοινότητας μέ ἔντονα χρώματα. Κατά τή Γραφή, οἱ ἀνθρώποι, πού πράττουν τό κακό στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, ζητώντας κάλυψη ἀπό τούς θεσμούς Της γιά νά ἔξεφύγουν ἀπό τήν ἀνθρώπινη κρίση καί δικαιοσύνη, δέν φοβοῦνται τό Θεό, «διότι εἶπον· οὐχ ὁρᾶς Κύριος, ἐγκαταλέλοιπε Κύριος τήν γῆν» (Ιεζ. η' 12). "Η κομπάζουν ὅτι ἔχουν τό Θεό μέ τό μέρος τους. Λένε: «οὐχί ὁ Κύριος ἐν ἡμῖν ἐστιν; οὐ μή ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά» (Μιχ. γ' 11).

Ο Θεός, ὅμως, διαμαρτύρεται: «μή σπήλαιον ληστῶν ὁ οἰκος μου..; καί ἵδου ἐγώ ἐώρακα, λέγει Κύριος» (Ιερεμ. ζ' 8-11). Ἀποδοκιμάζει δέ καί στηλιτεύει μέ ὁξύτητα τόν ἔνοχο: «Ταῦτα ἐποίησας, καί ἐσίγησα. Ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος (ἔκανες αὐτά, πού ἔκανες-τίς πονηρές καί αἰσχρές πράξεις-Ἐγώ, ὅμως, μακροθύμησα. Καί σου πέρασε ἡ βλάσφημη καί βλαχώδης ἰδέα ὅτι εἶμαι ὅμοιός σου)». Καί ἀπειλεῖ: «Ἐλέγξω σε καί παραστήσω κατά πρόσωπόν σου τάς ἀμαρτίας σου (θά σου ζητήσω λόγο καί παρουσίᾳ σου θά φανερώσω τίς ἀμαρτίες σου σ ὅλο τόν κόσμο καί θά σέ ἔξευτελίσω). Σύνετε δή ταῦτα, οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ Θεοῦ, μήποτε ἀρπάσῃ καί οὐ μή ἡ ρυθμενος (βάλετε το αὐτό καλά στό νοῦ σας, ὅσοι ξεχνᾶτε τό Θεό, μήπως σᾶς συλλάβει ἡ θεία δίκη καί δέν σᾶς γλιτώνει κανείς)» (Ψαλμ. μθ' 16-22). «Φοβερόν τό ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος» (Ἐβρ. ι' 31).

Κανείς, οὕτε κληρικός, ὅποιασδήποτε βαθμίδας, οὕτε λαϊκός, δέν μπορεῖ νά εύτελίζει τούς θεσμούς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐ. Χ. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Ἴδιοκτήτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀπτικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αύλων Ἀπτικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Τιμανίνων 6, Μοσχάτο